

РЕЦЕНЗІЯ

на дисертацію ВАН Дунчена

«Розробка стратегії діджиталізації управління підприємствами ресторанного бізнесу», що подана на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 073 Менеджмент, галузі знань 07 «Управління та адміністрування»

кандидата економічних наук, професора,
проректора з навчально-методичної роботи Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця

НЕМАШКАЛО Каріни Ромеовни

1. Актуальність теми дисертаційної роботи

За сучасних умов цифровізації економіки та підвищених ризиків реалізації підприємницької діяльності в умовах широкомасштабної військової агресії РФ проти України, підприємства харчової галузі стикаються з необхідністю трансформації своїх бізнес-моделей, стратегій розвитку та механізмів залучення інвестицій. Спільні проблеми з представниками харчової галузі мають підприємства ресторанного бізнесу. Інноваційна діяльність стає для них ключовим чинником конкурентоспроможності, адже виключно завдяки впровадженню складових стратегії діджиталізації формуються можливості реалізації ефективного управління всіма видами ресурсів, розробки та впровадження нових технологій, автоматизації виробничих процесів, оптимізації ланцюгів постачання та підвищення рівня екологічної безпеки продукції. Проте, незважаючи на значні досягнення в сфері цифрових технологій, підприємства ресторанного бізнесу стикаються з рядом проблем у ході формування ефективної стратегії діджиталізації, що пов'язано з мінливістю оточуючого середовища та обмеженістю ресурсів. Отже, зважаючи на викладене актуальність теми дослідження ВАН Дунчена на тему «Розробка стратегії діджиталізації управління підприємствами ресторанного бізнесу» є актуальною та своєчасною.

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами

Дисертацію виконано у відповідності до законодавчих актів України, а саме: «Стратегія сталого розвитку України до 2030 року» (від 07.08.2018 р. № 9015); Закон України «Про підприємництво», Закон України «Про підприємства в Україні», Закон України «Про захист прав споживачів», Закон України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів», Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо харчових продуктів».

3. Ступінь обґрунтованості та достовірності наукових положень, висновків і рекомендацій

Аналіз дисертації, наукових статей у фахових і закордонних виданнях, що включені до міжнародних наукометричних баз, зокрема Web of Science, а також інших наукових публікацій ВАН Дунчена дозволяє зробити висновок про те, що отримані наукові положення, висновки та рекомендації є достатньо обґрунтованими та достовірними.

Високий ступінь їх обґрунтованості базується на глибокому аналізі теоретичних положень, що стосуються предмету дослідження; цілісній предметно-змістовній структурі дисертації; логічному, послідовному висвітленню матеріалу дослідження; наявності необхідної сукупності теоретико-методичних завдань, що підлягають вирішенню; використанні значного масиву закордонних та вітчизняних наукових фахових джерел та офіційної статистичної інформації Китайської народної республіки та України.

У першому розділі «Визначення тенденцій розвитку та стану діяльності ресторанного бізнесу як частини харчової галузі в умовах цифровізації» здобувачем досліджено процес розвитку харчової галузі, як інструмент забезпечення національної продовольчої безпеки, визначено особливості функціонування ресторанних послуг, як частини індустрії гостинності, досліджені сучасні тенденції розвитку інтернет-обслуговування споживачів ресторанних послуг.

Другий розділ «Аналіз проблем розвитку підприємств ресторанного бізнесу в умовах пошуку конкурентних переваг» присвячено визначенню проблем, що виникають у ході реалізації діяльності представників ресторанного бізнесу та сучасним тенденціям їх розвитку, проаналізовано сучасні організаційно-технічні рішення діджиталізації у ресторанному бізнесі, визначені особливості взаємодії підприємств ресторанного бізнесу із споживачами та виокремлено можливі факторів впливу на ці процеси.

У третьому розділі «Методичне забезпечення формування стратегії управління підприємствами ресторанного бізнесу в умовах діджиталізації» виокремлено особливості стратегії управління в умовах діджиталізації, дано визначення управління запасами як складової процесу діджиталізації на підприємствах ресторанного бізнесу, розроблено організаційне забезпечення розробки стратегії розвитку підприємства ресторанного бізнесу.

Таким чином, можна стверджувати, що дисертантом за результатами проведеного дослідження досягнуто поставленої мети – проведено узагальнення і розвиток теоретико-методичних положень та практичних рекомендацій щодо розробки стратегії діджиталізації управління підприємствами ресторанного бізнесу.

Аргументованість наукових положень дисертації забезпечена використанням у процесі дослідження офіційних даних Державної служби статистики України та Китайської народної республіки, інформаційно-аналітичних даних міжнародних організацій, наукові праці вітчизняних і зарубіжних вчених, Конституція України, закони України, нормативно-правові акти Верховної Ради України; постанови Кабінету Міністрів України.

Достовірність дослідження визначається значною кількістю опрацьованих закордонних та вітчизняних літературних джерел та використанням низки загальнонаукових і спеціальних методів пізнання: логічного узагальнення – для обґрунтування актуальності, теми, мети і завдань дослідження; порівняння та систематизації – для узагальнення сутності та складових інноваційного управління діяльністю у сфері ресторанного бізнесу; системного аналізу – при

дослідженні особливостей розвитку харчової галузі в Україні та КНР; метод миттєвих спостережень – при аналізі інструментів діджиталізації в ресторанному бізнесі; порівняння та групування – при оцінці стану і тенденцій розвитку підприємств ресторанного бізнесу в Україні та Китаї; метод попарного порівняння – при складанні матриць оцінювання інструментів діджиталізації ресторанного бізнесу; процесний підхід – при визначенні напрямів стратегічного менеджменту у сфері ресторанного бізнесу на основі запровадження діджитал-інструментів.

Дисертаційна робота є логічною, послідовною та завершеною працею, що виконана автором самостійно. Наукове дослідження оформлене відповідно встановлених вимог та містить усі необхідні структурні компоненти.

4. Наукова новизна одержаних результатів, їх практичну значення

Найважливіші результати дослідження, які отримані дисертантом самостійно, можна звести до наступного:

удосконалено організаційний підхід до впровадження стратегії діджиталізації управління підприємством ресторанного бізнесу. Суть результату полягає у послідовній реалізації етапів розробки, визначення комунікацій, впровадження та тестування, внесення додаткових характеристик та завдань щодо удосконалення стратегічних складових, що дало можливість корегувати обсяги запасів харчових продуктів та інвентарю представниками ресторанного бізнесу;

удосконалено методичний підхід до розширення клієнтської аудиторії закладів ресторанного бізнесу. Суть результату полягає у проведенні здобувачем вибірових спостережень за результатами яких складено матрицю попарних порівнянь суджень щодо використання опцій діджиталізації ресторанних послуг, що дало змогу скласти їх перелік за ознакою важливості для клієнтів й отримати інструментарій, що дає змогу збільшити конкурентні переваги закладів ресторанного бізнесу;

удосконалено методичний підхід до визначення факторів, що чинять вплив на активізацію діяльності малих підприємств. Суть результату полягає в аналітичному забезпеченні порівняльного визначення стану розвитку видів економічної діяльності, що дало змогу визначити переваги малих інноваційних підприємств які забезпечують функціонування ресторанного бізнесу, як складової сфери гостинності України і КНР;

дістала розвитку класифікація відмінностей представників ресторанної галузі, яка містить ознаки часу, мети проведення, кількості гостей, кількості персоналу та місця проведення, що дозволяє обрати форму обслуговування клієнтів;

розвинуто методичний підхід до визначення характеру взаємодії підприємств ресторанного бізнесу із споживачами послуг. Суть результату полягає у побудові матриці взаємодії, елементами якої є: мета суб'єктів взаємодії, об'єкти взаємодії, процеси властиві суб'єктам взаємодії, множини станів кожного з суб'єктів, множина впливів взаємодії, що дозволило скласти характеристики ресторанних закладів та їх клієнтської аудиторії.

Отримані здобувачем нові наукові результати мають прикладну цінність та використані в освітньому процесі Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця (довідка про впровадження № 24/86-33-92 від 11.12.2024 р.) у ході підготовки магістрів в Навчально-науковому інституті менеджменту і маркетингу за спеціальністю 075 «Маркетинг» в освітній компоненті «Бізнес-планування маркетингової діяльності».

5. Повнота викладення наукових результатів дисертації в опублікованих працях

Результати дослідження опубліковано в 9 наукових працях. Серед них: 5 статей (2 одноосібних) в наукових фахових виданнях категорії «Б»; 1 стаття у закордонному виданні, що внесене до міжнародної наукометричної бази Web of Science; 4 тез доповідей у матеріалах конференцій. Загальний обсяг публікацій складає 5,06 ум.-друк. аркушів, з яких здобувачу належить 3,75 ум.-друк. аркушів.

Ознайомлення з публікаціями та дисертацією ВАН Дунчена дозволяє підтвердити їх відповідність діючим вимогам за сутністю, достовірністю, обґрунтованістю, ступенем наукової новизни, структурою й оформленням. Усі основні висновки й наукові положення проведеного дослідження коректно викладені й повною мірою аргументовані.

Наукові публікації відповідають вимогам п. 8, 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 (зі змінами, внесеними згідно з Постановою КМУ від 21 березня 2022 року № 341).

6. Академічна доброчесність

За результатами аналізу представлених матеріалів не встановлено фактів порушення академічної доброчесності.

7. Зауваження

1. На с. 26 дисертації здобувач зазначає: «Харчова промисловість України включає в себе понад сорок різноманітних галузей виробництва: борошномельно-круп'яну, цукрову, спиртову, пивоварну, хлібопекарську, кондитерську, молочну, рибну, крохмально-мелясну, лікєро-горілочану, макаронну, м'ясну, олійно-жирову, виноробну, консервну, соляну, овочеву тощо», але на наступній сторінці проводить аналіз діяльності виробників харчових продуктів в Україні лише за трьома видами економічної діяльності, а саме: «Виробництво харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів», «Виробництво готової їжі та страв», «Виробництво харчових продуктів», що потребує пояснення.

2. Викликає інтерес інформація щодо динаміки змін обсягів реалізованої промислової продукції України за окремими видами діяльності в доларовому еквіваленті за період 2014-2021 років, зокрема, збільшення обсягів реалізації

виробництва готової їжі та страв вдвічі, с. 31 дисертації, але чи врахував здобувач інфляційні процеси цього періоду дослідження потребує пояснення.

3. На с. 97 дисертації здобувач наголошує: «Серед сучасних тенденцій, які існують в послугах харчування, окрім доставки страв від закладу, фахівці особливо відзначають наявність кухні з мінімальною кількістю відходів», такий підхід є дискусійним і потребує пояснення.

4. На с. 101 дисертації здобувач аналізує процес розвитку франчайзингу в сфері ресторанного бізнесу в Україні, виникає питання про те, чи слід вважати франчайзинг видом стратегії розвитку діяльності підприємств ресторанного бізнесу.

5. У другому розділі дисертації здобувачем розроблений методичний підхід до визначення характеристик впливу опцій діджиталізації на результати діяльності представників ресторанного бізнесу, потребує на пояснення питання дотримання умов спостереження за процесами, що мали місце у ході функціонування суб'єктів підприємницької діяльності та чи були умови однаковими.

6. На с. 133 дисертації здобувач упорядковує за важливістю характеристики впливу опцій діджиталізації для підприємств ресторанного бізнесу, але не зрозуміло яка з опцій є більш важливою: «можливість корегування страв замовником» чи «можливість бронювання відвідань», бажано це пояснити.

Вищевказані дискусійні положення та зауваження не знижують теоретичної та прикладної цінності дисертаційної роботи і не впливають на її загальну позитивну оцінку.

8. Загальні висновки

Дисертаційна робота Ван Дунчена на тему «Розробка стратегії діджиталізації управління підприємствами ресторанного бізнесу» є самостійною та завершеною працею, має наукову новизну та практичне значення.

Дисертаційна робота відповідає спеціальності 073 Менеджмент, галузі знань 07 «Управління та адміністрування».

За змістом, структурою, обсягом та оформленням дисертаційна робота відповідає вимогам наказу МОН України № 40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження вимог до оформлення дисертації» (зі змінами) та «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року (зі змінами, внесеними згідно з Постановою КМУ від 21 березня 2022 року № 341).

Зазначене дозволяє зробити висновок, що ВАН Дунчен, автор дисертації на тему: «Розробка стратегії діджиталізації управління підприємствами ресторанного бізнесу» заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 073 Менеджмент, галузі знань 07 «Управління та адміністрування».

Рецензент:

кандидат економічних наук, професор,
проректор з навчально-методичної роботи
Харківського національного економічного
університету імені Семена Кузнеця

Каріна НЕМАШКАЛО

Підпис засвідчую:

Вчений секретар Харківського національного
економічного університету
імені Семена Кузнеця

Оксана ПИСАРЧУК